
BUNA BAXXILLE
የቡና ፍቅር
BUNA LOVE

TechnoServe
Business Solutions to Poverty™

BUNA BAXXILLE

ITIYOPHIWUNNI BUNA LOOSIDHE
GALITINO MAYE BEETO XUKA KALAQIRATE
DAAFIRA LEELISHANNO MISILETE SOKKA

የቡና ፍቅር

ከኢትዮጵያ ሴት የቡና አርሶ አደሮች ያተገኙ
የአቅም ግንባታ የእይታ ትረካዎች

BUNA LOVE

VISUAL NARRATIVES OF EMPOWERMENT
FROM ETHIOPIA'S WOMEN COFFEE FARMERS

KAA'LO ASSITINORI

BUNU BAXXILLE
Itiyophiwunni buna loosidhe galitino maye beeto xuka kalaqirate daafira leelishanno misilete sokka

© 2026 TechnoServe Inc.

Qixxesaanno: Ingrid Guyon, Fotosynthesis

Tirote: Andachew Samuel, Absira Samue Heramo, Tigist Wayiso Hailu (Sidamaamu afiira), Addis Anamo (Amharu afiira), Ingrid Guyon and Manon Koningstein (Eniglizete afiira)

Misilete safo qixxesaanno: Diego Echeverry

Fotote huuro qixxesaano: Ingrid Guyon and Manon Koningstein, Fotosynthesis
Ledote fotta qixxesaano: Fotosynthesis, Vincent L. Long (gofano 86)

Technosevete miilla: Solomon Ayalew, Hiwot Bahru, Mehret Belete, Haymanot Belete, Hasen Heyie, Sinafikish Lemma, Caitlin Nordehn, Cristina Manfre, Julieta Ocampo, Olivia Sakai, Liz Beeles, Trishna Gurung

Balaanitti qooso agarattinote. Konni maxaafi hiikkoye golano ikko wo'mma, batise halashate qoosso noosi anniwinni borrote aamantinosi fajjo nooykiha hiitenne doogonni batisa didandiinanni.

ድጋፍ ያደረጉ ባለሙያዎች

የቡና ፍቅር
ከኢትዮጵያ ሴት የቡና አርሶ አደሮች የተገኙ የአቅም ግንባታ የእይታ ትረካዎች

© 2018 ዓ.ም. ቴክኖሰርቭ ኢንክ.

ኤግዚቢሽን አዘጋጅ፡- ኢንግሪድ ጊዮን፣ ፎቶሲንተሲስ

ተርጓሚዎች፡- አንዳቸው ሳሙኤል፣ አብስራ ሳሙኤል ሄራሞ፣ ትዕግሥት ዋይሶ ኃይሉ (ሲዳምኛ)፣ አዲስ አናሞ (አማርኛ)፣ ኢንግሪድ ጊዮን እና ማኖን ኮኒንግስታይን (እንግሊዘኛ)
ግራፊክ ዲዛይነር፡- ዲዬጎ ኤቼቬሪ
ፎቶቮይስ አመቻቾች፡- ኢንግሪድ ጊዮን እና ማኖን ኮኒንግስታይን፣ ፎቶሲንተሲስ
ተጨማሪ ፎቶዎች፡- ፎቶሲንተሲስ፣ ቪንሰንት ኤል. ሎንግ" (ገጽ 86)

የቴክኖሰርቭ ቡድን፡- ሰለሞን አያሌው፣ ሕይወት ባሕሩ፣ ምሕረት በለጠ፣ ሃይማኖት በለጠ፣ ሐሰን ሄዬ፣ ስናፍቅሽ ለማ፣ ኬትሊን ኖርዴን፣ ክሪስቲና ማንፍሬ፣ ጁሊየታ አካምፖ፣ ኦሊቪያ ሳካይ፣ ሊዝ ቢልስ፣ ትሪሽና ጉሩንግ

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው፡፡ ከቅጂ መብት ባለቤቱ ግልጽ የጽሑፍ ፈቃድ ውጪ፣ የዚህን ዕትም ማንኛውንም ክፍል በሙሉ ወይም በከፊል መልሶ ማተም (ማባዛት) የተከለከለ ነው፡፡

CREDITS

BUNA LOVE
Visual Narratives of Empowerment from Ethiopia's Women Coffee Farmers

© 2026 TechnoServe Inc.
TechnoServe.org

Curator: Ingrid Guyon, Fotosynthesis

Translations: Andachew Samuel, Absira Samue Heramo, Tigist Wayiso Hailu (Sidamo), Addis Anamo (Amharic), Ingrid Guyon and Manon Koningstein (English)

Graphic designer: Diego Echeverry

Photovoice facilitators: Ingrid Guyon and Manon Koningstein, Fotosynthesis
Additional photos: Fotosynthesis, Vincent L. Long (page 86)

TechnoServe team: Solomon Ayalew, Hiwot Bahru, Mehret Belete, Haymanot Belete, Hasen Heyie, Sinafikish Lemma, Caitlin Nordehn, Cristina Manfre, Julieta Ocampo, Olivia Sakai, Liz Beeles, Trishna Gurung

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, in whole or in part, without the express written authorization of the copyright holder.

AMADOTE FULO

7 Bitima
11 Xinixallote hayyo
15 Amado
87 Technoserve dafira
91 Galata

ማውጫ

8 መግቢያ
12 የአሠራር ዘዴ
16 የመጽሐፉ ጭብጦች
88 ስለ ቴክኖሰርቭ
92 ምሥጋና

TABLE OF CONTENTS

9 Introduction
13 Methodology
17 Themes
89 About TechnoServe
93 Acknowledgments

Buna luxxunbanni dariga Sidaama, Itiyophihu giddo.

በሲዳማ፣ ኢትዮጵያ ውስጥ የቀይ እሸት ቡና መፈልፈያ ጣቢያ።

A coffee wet mill in Sidama, Ethiopia.

Bunu anera eo calla ledanoha ikikkini, kaajille, mannu ledo xaadoshena wola'pho ledinoe.

BITIMA

Ityophiyu giddo, bunu afamino bayicho, bunu gumi heessho irkisanno. Kuni bunu gumi gobbara sonikke afi'nanni horora gobbate deerinni 43% irkisanno. 15 milliyone alenni ikkanno manni heesho bunu aaana gatamaratinote.

"Bunu" sidaamu afiinni buna yinanni. Duuchu bunu amanynooti masagamanohu meentuniti, maateno gamibba assanno, ollahono wosina adhate, jaloomitete hattono ayirinyu malateeti. Menittu buna gatu giddo laashatenni guma gamibba assate geesha loosanoha ikkirono nafa xaa geesha loosinissa leelanokiha ikke heeranno.

Xa kayinni, sidaamuna oromiyu qoqqowi giddo heeranno buna loosire galinno meenitti, kaliqete Kanaduna Nespresso hajo la'anno handaari womaashu irikko assiteenna loosanno projecte Climate Resilience through Empowering Women (CREW) yinannite ledo loosatenni alibanni noo yaatto sooranni leelanno.

Projecte seeda yanna bunu gatinni afi'nanni eo lossate hasiisanno danicha haroo'mino gati rosicho rosiisatenni dandonisa lossitanni udunicho uyiitanni leelitanno. Ledote meenittu maatete yoo uyinanni gara, halammenna xaadooshe woyesinanni qara hedo aana illacha assatenni duucha suffinno hasaawu bare beeqanno. Kuri giddonni dooramino meenitti massagate qajelisha beeqinno koninni kainohunni umonissa amanate danidoo lossiranno gedenna ollinsara leelino qeecha adhano gedena loosanno gede ka'linossa.

Bunu Baxxille meenittu uminsara kalaqanni noo addu sooro leelishanno. Kuni gamboosh sidaami giddo afamanno buna loosire galinno meenti fotote huuro (photovoice) raganni shiqqino. Tini rosinoha, lophitanni daggino unissa aana noonssa laooshe hattono alibbilitte heeranonssa hexxo leelishanno.

Kaliqqe Itiyophiwu buna loosire galino meentti laooshi garinni la'ano gede koyiseema.

Cristina Manfre
Kaliqete Menttuna wedellu rosichchi aliidi direkitere Technoservete

መግቢያ

የቡና መገኛ በሆነችው ኢትዮጵያ ውስጥ፣ ይህ የቡና ፍሬ ሕይወትን ይደግፋል። ለብሔራዊ የውጭ ንግድ የወጪ ምርት (ኤክስፖርት) 43% አስተዋፅዖ ያበረክታል። ከ15 ሚሊዮን በላይ የሚሆኑ ሰዎችም ለኑሯቸው በቡና ላይ ጥገኛ ናቸው።

"ቡና" በሲዳምኛ ቋንቋ ቡና ማለት ነው። በተጨማሪም ይህ በሴቶች የሚመራ፣ ቤተሰብንና ማህበረሰብን እንደ የእንግዳ ተቀባይነት፣ የወዳጅነት እና የክብር ምልክት አድርጎ የሚያገናኝ ሥነ-ሥርዓታዊ የቡና ማፍላት ሂደት ነው። ሆኖም ግን ሴቶች በቡና እርሻ ላይ ከአመራረት እስከ ምርት መሰብሰብ ደረስ የሚያደርጉት የስራ ተሳትፎ ብዙ ጊዜ ሳይታይ ይቀራል።

ዛሬ ላይ በኢትዮጵያ በሲዳማ እና በኦሮሚያ ክልሎች ውስጥ የሚገኙ ሴት የቡና አምራቾች፣ በካናዳ ዓለም አቀፍ ጉዳዮች ሚኒስቴር እና በነሥፕሬሶ የገንዘብ ድጋፍ በሚደረገው የሴቶችን አቅም በማሳደግ የአየር ንብረት መቋቋም አቅምን መገንባት (CREW) በተባለው ፕሮጀክት አማካኝነት ታሪኩን እየቀየሩት ነው።

ፕሮጀክቱ ወንዶችና ሴቶች ከታዳሽ የቡና ልማት ልምምዶች የሚገኘውን ገቢ ለማሳደግ ትክክለኛ ክህሎቶችን እና መሳሪያዎችን ያስታጥቃቸዋል። በተጨማሪም በቤተሰብ ውስጥ ውሳኔ አሰጣጥን፣ ትብብርን እና ተግባቦትን በማሻሻል ላይ ያተኮሩ ተከታታይ የውይይት መድረኮች ላይ ይሳተፋሉ። የተመረጡ ሴቶች ደግሞ በራስ የመተማመን ስሜትን እንዲያዳብሩ እንዲሁም በማህበረሰቡ ውስጥ የመንቀሳቀስ እና የመሥራት አቅማቸውን እንዲጠቀሙ የሚያስተምር የአመራር ሥልጠና ላይ ተሳትፈዋል።

> *"ቡና ከገቢ በላይ፤ በራስ መተማመንን፣ ግንኙነትን እና የነፃነት ስሜትን አትርፎልኛል።*

የቡና ፍቅር ሴቶች ለራሳቸው እያመጡት ያለውን እውነተኛ ለውጥ ያሳያል። ይህ ስብስብ በሲዳማ በሚገኙ ሴት የቡና አምራቾች ሲሆን በፎቶግራፍ ድምፅን ማሰማት (photovoice) በተባለው ሂደት አማካኝነት የተመረጠ እና የተዘጋጀ ነው። ይህም የእነሱን ትምህርት፣ እያደገ የመጣውን የማንነት ስሜታቸውን እና ስለወደፊቱ ያላቸውን ተስፋ ያንጸባርቃል።

ዓለምን በኢትዮጵያ ሴት የቡና አምራቾች ዕይታ (ዓይን) እንድትመለከቱ በአክብሮት እጋብዛችኋለሁ።

ክሪስቲና ማንፍሬ

የሴቶች እና ወጣቶች ዓለም አቀፍ አሠራር ከፍተኛ ዳይሬክተር

ቴክኖሰርቭ

Coffee has given me more than income, it has given me confidence, connection, and a sense of freedom.

INTRODUCTION

In Ethiopia, the birthplace of coffee, the bean sustains life. It contributes 43% of national exports. More than 15 million people rely on coffee for their livelihoods.

"Buna" translates to coffee in Amharic and Sidamo. It is also the ritual coffee ceremony led by women, bringing together families and communities as a symbol of hospitality, friendship, and respect. Yet women's work on coffee farms, from production to harvest, often remains invisible.

Today, the women coffee farmers in Ethiopia's Sidama and Oromia regions are changing the narrative through the Climate Resilience through Empowering Women (CREW) project, funded by Global Affairs Canada and Nespresso.

The project equips men and women with the right skills and tools to increase their incomes from regenerative coffee practices. They also engage in a series of dialogues focused on improving household decision-making, collaboration, and communication.

A select group of women participated in a leadership course that taught them to tap into their self-confidence and the power to act and work in the community.

"Buna Love" showcases the real change that women are creating for themselves. This collection was curated by women coffee farmers in Sidama through the photovoice process. It reflects their learning, their expanding sense of self, and their hopes for the future.

I invite you to see the world through the lens of Ethiopia's women of coffee.

Cristina Manfre
Senior Director, Global Practice for Women and Youth
TechnoServe

XINIXALLOTE HAYYO

Uminssa laooshinni woyi illenni.

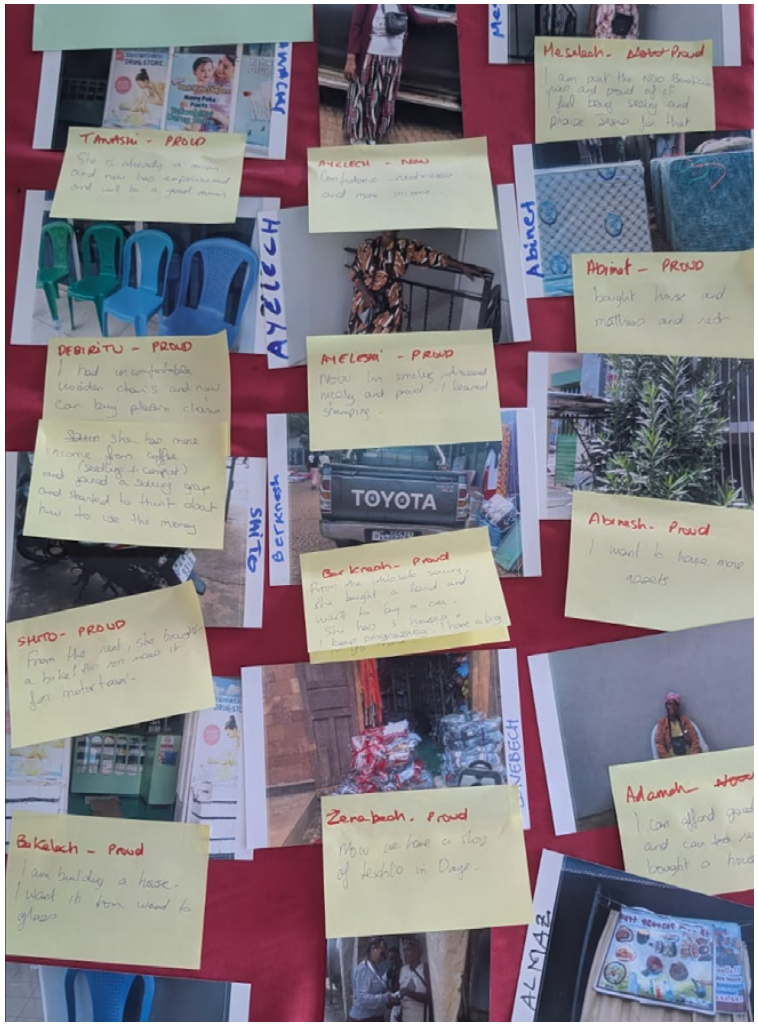
Konni alibaanni foto ka'neemo wote uurineemonna umonikke amanideemo gara wolootu kulitanonkke, xa kayinni foto kayinsemori ninikeeti xaggenikke coyi'neemori ninikeeti.

Bunu Baxxille yinonni birixichi giddo nooti fottanna xagge itiyophiwu giddo, sidaamu qoqqowira babbaxinno oliira heeranno 45 buna loosire galinno meentiwinni, 2026 G.C maarote diro kalaqanittinote.

Kuni maxaafi photovoice/huurote foto yinanihu beeqote aana kalaqanitino doogonni afamino gumati. Tini doogo beeqote ragaanni umosi ammana, umosi wolapho noo garinni xawisa lawinnore loosanno, hattono dagate woyi olluu hasaawi woyi amale ragaa qole dagate giddo heedhano wodhonna laooshe soorate kaa'lo assanno.

Sidaami giddo meenittu dijitaale kaamera horonisi'nanni gara rosate qajeelisha beeqqe heeshonissa fotote woranno, konne assate mitte mittenitte foto badheenni noo xagge woleho tuqisanno. Maatete milla, hala'ladu manni ledo hattono qooxesaho yoo yaanno bissa ledo horaamessa hasaawa jawachishate fotote leelinishanni xawishsha qixxesinoonni. Tini harinisho Technoserivete uurinisha giddo CREW yinanni projecte losaanichonni Fotosynthesis yinanitenni massagantino.

Bunu Baxxille yinanni birixichi itiyophiwu giddo buna loosire galinno meenitiwinni shiqqino misilete yaatto gamibooshe ikkanna, tini yaattono halalaanicho, heeshonissa ledo amadanitinota ikkitanna, umissa afiinni kulantinote.

Kaameru wodani'ya giddo hedeemaha hiise afanno woyi amadanno?

> ***ካሜራ በልቤ ውስጥ የማስበውን እንዴት ሊይዘው (ሊቀርጸው) ይችላል?***

የአሰራር ዘዴ

በራሳቸው ዕይታ (በራሳቸው ዓይን)

“ቀደም ሲል ሌሎች እንዴት መቆም እንዳለብን እና ራሳችንን እንዴት ቀና አድርገን መያዝ እንዳለብን ይነግሩን በነበረበት ቦታ፣ አሁን ግን ፎቶግራፎቹን የምናነሳው እና የራሳችንን ታሪክ የምንናገረው እኛ ራሳችን ነን።”

የቡና ፍቅር ውስጥ የሚገኙት ፎቶግራፎች እና ታሪኮች በ2018 ዓ.ም. በሲዳማ፣ ኢትዮጵያ ውስጥ በተለያዩ ቀበሌዎች በሚኖሩ 45 ሴት የቡና አምራቾች የተዘጋጁ ናቸው።

ይህ መጽሐፍ በራስ መተማመንን እና ራስን መግለጽን በሚገነባው፣ እንዲሁም በማህበረሰብ ውይይቶች አማካኝነት ልማዳዊ ደንቦችን እና አመለካከቶችን ለመለወጥ አስተዋፅዖ በሚያበረክተው ፎቶቮይስ (በፎቶግራፍ ድምፅን ማሰማት) በተባለው አሳታፊ ሂደት የተገኘ ውጤት ነው።

በሲዳማ፣ ሴቶቹ የራሳቸውን ሕይወት በፎቶ ለማስቀረት የዲጂታል ካሜራዎችን አጠቃቀም ለመማር፣ እንዲሁም በኋላ ላይ በእያንዳንዱ ምስል ጀርባ ያሉትን ታሪኮች ለማካፈል በሥልጠና መድረኮች ላይ ተሳትፈዋል። ከቤተሰብ አባላት፣ ከሰፊው ማህበረሰብ እና ከአካባቢው ውሳኔ ሰጪዎች ጋር ጠቃሚ ውይይቶችን ለማካሄድ የሚያስችል የማህበረሰብ ኤግዚቢሽን አዘጋጅተዋል። ይህ ሂደት በቴክኖሰርቭ የክሪው (CREW) ፕሮጀክት ስም በፎቶሲንተሲስ (Fotosynthesis) አማካኝነት የተመቻቸ ነበር።

የቡና ፍቅር በኢትዮጵያ ሴት የቡና አምራቾች የተዘጋጀ፣ እውነተኛ፣ ተጨባጭ እና በራሳቸው አንደበት የተነገረ የእይታ ትረካዎች ስብስብ ነው።

METHODOLOGY

Through Their Own Lens

“Where others once told us how to stand and how to hold our heads, we are now the ones taking the pictures, telling our own stories.”

The photographs and stories in “Buna Love” were created by 45 women coffee farmers in different kebeles in Sidama, Ethiopia, in 2026.

This book is a result of photovoice, a participatory process that builds confidence and self-expression and contributes to shifting norms and attitudes through community dialogues.

In Sidama, the women joined workshops to learn to use digital cameras to capture their lives and, later, to share the stories behind each image.
They curated a community exhibition to foster important conversations with family members, the wider community, and local decision-makers.
The process was facilitated by Fotosynthesis on behalf of TechnoServe’s CREW project.

“Buna Love” is a collection of visual narratives by Ethiopian women coffee farmers that are honest, grounded, and told in their own words.

How can the camera capture what I am thinking inside my heart?

AMADO

Bunu Baxxille yinanni birixichinni shoole amadanitino amado shiqqanno.

Soorama/Ikka
Tinni fotta laooshenissa gidora qolitte leelishanno. Meenittu alibiidi heeshonissa ledo, xa umonissa la'anno gara hattono heeshonissa aana noo soorro la'anni no.

Kalaqa
Gatunni mini geesha hakiinni dikkote geesha, tini fotta meenittu rosinno eggennonna danidoo naaxxe loosanna leelishanno.

Haaro ajuujja kalaqa
Kuri fotta meenittu uminissa daafira la'anotta alibbilitte hedhanonissa heesho, uminisaranna inissa gedenisaanni daanno manira inijeeshate sharranitanno yoritonna mixo leelishanno.

Mitto ikka
Kuri fotta mimittu ledo xaadate, mitteenni rosate, hattono maatetenna dagate xaadoshe kaajishate noo woliqqa leelishanno.

ዋና ዋና ጭብጦች

የቡና ፍቅር አራት እርስ በርሳቸው የተሳሰሩ ጭብጦችን ያቀርባል፦

መሆን
እነዚህ ፎቶግራፎች ዕይታቸውን ወደ ውስጥ ያዞራሉ፡፡ ፎቶዎቹን ያነሱት ሴቶች ስለ ቀድሞ ማንነታቸው፣ አሁን ራሳቸውን እንዴት እንደሚያዩ እና ስላደጉባቸው መንገዶች ያንጸባርቃሉ፡፡

መፍጠር
ከማሳ እስከ ቤት ውስጥ እንዲሁም እስከ ገበያ ድረስ፣ እነዚህ ምስሎች ሴቶች ከተማሩት እውቀት እና ክህሎት የሚያገኙትን ኩራት ያሳያሉ፡፡

በአዲስ መልክ መመልከት
እነዚህ ምስሎች ሴቶቹ ለራሳቸው የሚያልሙትን የወደፊት ሕይወት፣ እንዲሁም ለእነሱም ሆነ ከእነሱ በኋላ ለሚመጡት ትውልዶች እውን ለማድረግ እየሠሩበት ያለውን ምኞትና ተስፋ ያሳያሉ፡፡

መተባበር
እነዚህ ፎቶግራፎች እርስ በርስ በመገናኘት፣ አብሮ በመማር፣ እንዲሁም የቤተሰብ እና የማህበረሰብ ትስስርን በማጠናከር ውስጥ የሚገኘውን ኃይል በሰነድ መልክ ያስቀምጣሉ፡፡

THEMES

“Buna Love” presents four interwoven themes:

Becoming
These photographs turn the lens inward. The women who took them are reflecting on their past selves, how they see themselves now, and the ways they have grown.

Creating
From the farm to the household to the marketplace, these images capture women taking pride in the knowledge and skills they have learned.

Reimagining
These images represent the future the women see for themselves, the aspirations they are working toward for themselves and those who come after.

Uniting
These photographs document the power found in connecting with one another, learning together, and strengthening the bonds of family and community.

Umonkke danidiinaninna alibbilitte umonkke amana ronisanni alibba hinigge ha'nanni hee'nomo.

ይበልጥ ራሳቸንን እየቻልን እና በራስ መተማመን ወደፊት መጓዝን እየተማርን ነው።

We are becoming more independent and learning to step forward with confidence.

SOORAMA

መሆን

BECOMING

Aberash Eshine Sheme

Xa woyyino uduu'ne gamibba assirooma. Qajelishaho ayanisi galona, buni'ya isilanichima lowote, danicha eo aannoe, qoleno roore uduune hidha danideema lowo foolisho afireema.

አሁን በተሻለ ሁኔታ የተደራጁ ልብሶች አሉኝ፡፡ ለስልጠናው ምስጋና ይግባውና ችግኞቼ ከፍተኛ ጥራት ያላቸው ናቸው፣ የቡና ምርቴ ተጨማሪ ገቢ ያስገኝልኛል፣ እንዲሁም ተጨማሪ ልብሶችን ገዝቼ የበለጠ ማረፍ እችላለሁ፡፡

Now I have better-organized clothes. Thanks to the training, my seedlings are higher quality, my beans generate more income, and I can buy more clothes and rest more.

Xa woyaabino heesho nooe, tinino hogowu kaamelinni riqiwantinote. Bunu gate'yano loosire mine itateno hirateno horrosireema hattono. Galite'yano kaa'lanichoho.

አሁን የተሻለ ህይወት እየኖርኩ ነው፤ ይህም በባጃጆች እና በጭነት መኪና ይገለጻል፡፡
እንዲሁም የቡና እርሻ ስራ እየሰራው ለቤተሰብ ፍጆታ እና ለገበያ የሚሆን አድንጓሬ አመርታለሁ፤
ባለቤቴም ይረዳኛል፡፡

Now I have a better life, represented by tuk-tuks and a truck. I also work on my coffee farm and grow beans for both consumption and sale and my husband is helpful.

Aster Beyene Shelemo

Fina Fisaha

Ani umo'ya massagaanichote gede asse la'eema. Woloota meenitto fayyimate daafira rosiseema, lawishaho anigga hayishi'nanni garana co'iicca ikkinanni gara. Tenne eggenno tuqisate suuqote gaamo gamibooshe horosireema.

እራሴን እንደ መሪ አያለሁ፡፡ ሌሎች ሴቶችን ስለግል ንፅህና አስተምራቸዋለሁ፣ ለምሳሌ እጅ መታጠብ እና ንጹሕ ሆኖ መቆየትን፡፡ ይህንን እውቀት ለማካፈል እንደ የቁጠባ ቡድኖች ያሉ ስብሰባዎችን እና የሥልጠና ቡድኖችን እጠቀማለሁ።

I see myself as a leader. I teach other women about personal hygiene, such as washing hands and staying clean. I use gatherings and training groups, like savings groups, to share this knowledge.

Alibaanni bushaamu mini giddo heeremma, xa kayinni buni'ya gumi woyaawino daafo qoriqorote mini nooe. Aliba geedhino buni nooe, adhooma qajeelishinni buna'ya garunni haaronissa hanafumma, konninni xa woyawino guma afireema. Hattono bunu muro wixe eo'ya bu'a halashirooma. Tini barikko buni'ya laalichi woyaawenna hidhoomate foolishirano danideemata leelishanno.

ቀደም ሲል በጎጆ ቤት ውስጥ እኖር ነበር፣ አሁን ግን የተሻለ የቡና ምርት በማግኘቴ በቆርቆሮ ቤት እኖራለሁ። ከዚህ በፊት ያረጁ የቡና ተክሎች ነበሩኝ፣ ነገር ግን በስልጠናው ምክንያት መነንደል ጀመርኩ እና አሁን የተሻለ ምርት አግኝቻለሁ። አሁን ችግኞችን ማፍላት ስለጀመርኩኝ ስራዬን አስፍቻለሁ። እነዚህ ትራሶች በተሻለ ምርታማነት ምክንያት አሁን እረፍት መውሰድ እንደምችል ይወክላሉ።

I used to live in a cottage house, now I have an iron roof house due to better coffee production. I used to have old coffee plants, but due to the training, I now started stumping and now have better production.
I also diversified because now I have seedlings as well. These pillows represent me being able to now take a rest due to my better production.

Martha Kambe Heneko

Kasech Kebede Bukula

Aliba, lowonitta boode zayiite calla hireema, konne hira lowo looso xa'mitanno eono shiima calla dagganno.

ቀደም ሲል ዘይት በጥቂት መጠን እሸጥ ነበር፤ ይህም ብዙ ድካም የሚጠይቅና አነስተኛ ገቢ የሚያስገኝ ነበር።

Before, I sold oil in very small quantities, which required a lot of work but brought little income.

Kasech Kebede Bukula

Xa, buno muro laashenna kalaqamu madaabara loosireena eo'ya lexxitino. Dayino gumira hagiiru maccishamanoe konnini foolishirooma

አሁን ችግኝ አፈላለሁ እንዲሁም ኮምፖስት አዘጋጃለሁ፣ ይህም ገቢዬን አሳድጎልኛል። በእድገቴ እኮራለሁ፣ አሁን ተቀምጬ ማረፍ እችላለሁ።

Now, I grow seedlings and make compost, which has increased my earnings. I feel proud of my progress and can sit and rest.

Abinet Genale Gamo

Waasa dikkote fushshe hirate mudhooma (wossanooma). Suuqinanni garanna nooe jajja garuni horonisireemaro garano rosooma.

ቆጮን በገበያ ላይ ለመሸጥ ወሰንኩ። ያሉትን ሀብቶች እንዴት መቆጠብ እና ውጤታማ በሆነ መንገድ መጠቀም እንደሚቻል ተምሬያለሁ።

I decided to sell kocho at the market. I learned how to save and use available resources effectively.

Meskerem Mengistu Shedo

Xa mini'ya giddo anigate oggima looseema, kunino ama'yawinni rosoomaho. Kiru mine heerumaro nafa duucha eote bu'a nooe daafo maano dilawanoe.

አሁን ከእናቴ በተማርኩት ጥበብ እቤት ውስጥ ሆኜ የእጅ ሥራዎችን እሰራለሁ። አሁንም የምኖረው በኪራይ ቤት ቢሆንም፣ የተለያዩ የገቢ ምንጮች ስላሉኝ ኩራት ይሰማኛል።

Now, I create handicrafts at home, a skill I learned from my mother. Although I still live in a rented house, I feel proud to have multiple sources of income.

Debiritu Aseffa Gujo

Alibaanni, lowonitta dadileema qoleno alibilitte heedhanoe heesho'yarana soorora afa didanidooma. Tin uurinisha dagu kawa min'ya woyeesire wole gola (kifile) lexooma.

ከፕሮግራሙ በፊት ስለወደፊት ህይወቴ እና እንዴት እንደሚለወጥ በጣም እጨነቅ እንዲሁም እርግጠኛ አልነበርኩም ነበር። ፕሮግራሙን ከተቀላቀልኩ በኋላ ግን ቤቴን አሻሽያለሁ፣ ተጨማሪ ክፍሎችንም ጨምሬያለሁ።

Before, I was very worried and uncertain about my future and how to change it. After joining the program, I improved my house and added more rooms.

Bekelech Basaye Danebara

Gashaanni nooekki daafo buni'ya gate anilla amaxeema qoleno bunu eo anilla horosireema. Hasirumma gede xiniqire hasirumma geede hireema. Wona gashaani heeromaero eo beeqineemo gara hasaanibeemonika.

ባለቤት (ባል) ስለሌለኝ፣ በቡናዬ እና ከቡናው በሚገኘው ገቢ ላይ ሙሉ ቁጥጥር አለኝ። እንደፈለኩ የመሰብሰብ እና የመሸጥ መብት አለኝ። ባል ቢኖረኝ ኖሮ ግን እንዴት እንደምንካፈል እንወያይ ነበር።

I do not have a husband, so I have full control over my coffee and how I use the income. I have the right to harvest and sell as I wish. If I had a husband, we would discuss how to share.

Netsanet Alemayehu Gota

Buni'ya daraarenna hagidhooma. Gashaani'ya ledo bunu daddalo loonisemo, buna gamibba assine moolu buni xaabira hirremo. Haare harate kiru motore horonisi'neemo. Konne daddalo agurramoratinikka qajelisha adhinumota bunikke laalichi lexxino. Xaa kayinni luu'lo buna hidheema wote dooreti.

በሚያብበው ቡናዬ በጣም ደስተኛ ነኝ። ከባለቤቴ ጋር በመሆን ቡና እነግዳለሁ፣ ቅይ እሸት ቡና እየሰበሰብን ለማድረቂያ ጣቢያዎች እንሸጣለን። ለማጓጓዣ የሚሆን ሞተር ሳይክል እከራያለሁ። ሰራውን ላቆም ተቃርቤ ነበር፣ ነገር ግን ስልጠና ካገኘሁ በኋላ ምርቴ ጨምሯል። አሁን ቡና ስገዛ በጣም መርጬ (ጥራቱን ጠብቀ) ነው የምገዛው።

I am happy because of my flowering coffee. I also do coffee trading with my husband, collecting cherries and selling them to drying stations. I rent a motorbike for transport. I was about to quit this business, but after training my production increased. I am now more selective in buying cherries.

Seble Markos Ture

Mittu mittu barri giddo adote gumi'ya 2 letirenni 6 letirewa lexxino, adono aye wote hidhano maniralla hireema. Saada'ya danichu garinni itisanni nooma, inisanno lowo ado uyitanoe.

ላሞቼ ብዙ ወተት እንዲሰጡኝ በጥሩ ሁኔታ እየመገብኳቸው ስለሆነ፣ በቀን የማገኘው የወተት ምርት ከ2 ሊትር ወደ 6 ሊትር ጨምሯል። ወተቱንም በቋሚ ኮንትራት ነው የምሸጠው።

My milk production increased from 2 liters to 6 liters per day, and I sell through a fixed contract. I am feeding my cows better, so that they produce more.

Ayelech Germamo Gata

Technoserve daggu kawa eo'ya lexxitino.
Hagiidhaninna garunni udiranni noomo.
Buna mukano rosooma.

የቴክኖሰርቭ ድጋፉ ከገኘው በኋላ፣ ተጨማሪ ገንዘብ እየገኘሁ ነው።
ፈገግ ብዬ እና በደንብ ለብሼያለሁ። ጉንደላን ተምሬያለሁ።

After the TechnoServe intervention,
I am earning more money. I am smiling and well-dressed. I learned stumping.

Birtukan Alemu Desalegn

Technoserive qajeelishaho woshitawonike wote biinife uddi'neemo. Technoserve agurite fulituro nafa yanna'ya seeke horosire barru giddo aseemare gudumahu gedenisaanni umo'ya seeke amaxa'ya haruseemalla.

ቴክኖሰርቭ ለስልጠና ሲጠራን ጥሩ አለባበስ እንለብሳለን። ቴክኖሰርቭ ከወጣ በኋላም፣ ራሴን መንከባከቤን መቀጠል እና ከዕለት ተዕለት ሰራዬ በኋላ ለራሴ እንክብካቤ ጊዜ መስጠት እፈልጋለሁ።

When TechnoServe calls us for training, we dress nicely. After TechnoServe leaves, I want to continue taking care of myself and invest time in self-care after my daily work.

Yemisirach Tadele Gabiso

Xa borisi'ya giddo woxu nooe,
kunino lexxitino eo'ya leelishanno

አሁን በቦርሳዬ ውስጥ ገንዘብ አለኝ፣ ይህም የጨመረውን
ገቢዬን ይወክላል።

I now have money in my bag,
representing my increased income.

Aliba ani salaametete manna ille qase lae dafeema. Goxeema darigi (firaashe) hashuchunite inijo dafidhinote qoleno hinishiiramete. Aliba tenne aana goxeema.

በጣም ዓይናፋር ነበርኩኝ፣ ማንንም በአይኔ ማየት አልፈልግም ነበር። ፍራሼ ሙዝ ቅጠል ነበር፣ በጣም የማይመች እና በትኋን የተሞላ። በዚያ ላይ እተኛ ነበር።

Before, I was very shy and didn't want to look anyone in the eye. My mattress was made out of banana leaves, very uncomfortable and full of bedbugs. I used to sleep on this.

Tewabech Setu Senega

Bizunesh Dukamo Dorich

Tini misile cufamino mine leelishanno. Alibba heesho'yara baaluri togo ikke cufamino. Gashani'ya buna haaronisate ane hedo dadhanno. Kayinni Technoseriwete qajelisha adhi kawa danicha rosichcho ikkasi adha hanafino hattono sumuu yinoomo, isino loosanni no. Aneno kaa'la hanafino koo tee amanyooti badooshi ajino. Massaganicho ikkumata isino wo'mmu ollii baalu ane maccisha hanafino. Mitore assano gede xa'mumare sumuu yaano. Alibanni mini looso ani calla loosema isi gate loosanno, xa kayinni ani gati loosono loseema. Alibbanni wosinu dayiro isi ofolannolla, xa kayinni sayineno hayishanno. Xa kayinni mimitto kaa'linemo hattono lamunikku minihano gatu loosono looniseemo.

ይህ ምስል የተዘጋን ቤት ይወክላል። ቀድሞ በሕይወቴ ውስጥ ሁሉም ነገር ልክ እንደዚህ ቤት ተዘግቶ ነበር። ባለቤቴ የቡና ዛፎችን እንድንነኑድል ያቀረብኩትን ሀሳብ መቀበል አልፈለገም። ነገር ግን በቴክኖሰርቭ ስልጠና ላይ ከተሳተፍን በኋላ፣ ይህ ጥሩ ልምድ መሆኑን ተቀብሎ ተስማምተን ተግባራዊ አደረግነው። እርሱም እኔን መደገፍ ሲጀምር የሥርዓተ-ፆታ ልዩነት ቀንሷል። እኔም መሪ ስሆን እርሱም ሆነ ሰፊው ማኅበረሰብ ተቀበሉኝ። አንድ ነገር እንዲያደርግ ብጠይቀው አሁን ይስማማል። ከዚህ በፊት እኔ የቤት ውስጥ ሥራ ብቻ እሰራ ነበር፤ እሱም እርሻ ይሰራ ነበር። አሁን ግን እኔም የእርሻ ሥራ እሰራለሁ። በፊት እንግዶች ሲመጡ ዝም ብሎ ይቀመጥ ነበር፤ አሁን ግን እቃም ያጥባል። አሁን እርስ በርሳችን እንረዳዳለን፤ ሁለታችንም በእርሻ እና በቤት ውስጥ ሥራዎች ላይ እንሳተፋለን።

This image represents a closed home. Before, everything in my life was closed like this home. My husband did not want to accept my suggestions to stump coffee. But after participating in the TechnoServe training, he started to accept that it is a good practice, and we came to an agreement and did it. He started to support me, and the gender gap decreased. As I became a leader, both he and the wider community started to accept me. If I ask him to do something, he now agrees. Before, I only did household work and he did farm work; now I also do farm work. Before, when we had guests, he would just sit, now he also washes dishes. We now support each other and both work in farm and household activities.

Bizunesh Dukamo Dorich

Xa heesho'ya aleti hatono hala'lado sinna nooe. Ayino anewiini amale hasiranohu anewa da danidaano, tenne haqqicho gede wedellu anewa da danidaanno. Ani lowonita hagiiramete korikatuno lowo adhamooshi nooe.

ህይወቴ አሁን ከፍ ያለ እና ሰፊ ቅርንጫፎች ያሉት (ለምለም) ሆኗል። ማንኛውም ሰው ምክር የሚፈልግ ካለ፣ ልክ እንደዚህ ዛፍ ወደ እኔ መምጣት ይችላል። ወጣቶች ወደ እኔ መምጣት ይችላሉ። ብዙ ተቀባይነት ስላገኘሁ በጣም ደስተኛ ነኝ።

My life is now high and has wide branches. If anyone wants advice, they can come to me, just like this tree. Youth can come to me. I am very happy because I have a lot of acceptance.

Meenitoho qajelishunna rosu kaayo uyinsaro, dagate giddo lowo soorro abbanno hattono massagaanonna lawishsha ikkanno.

ሴቶች (የስልጠና እና የትምህርት) ዕድል ከተሰጣቸው፣ በማኅበረሰባችን ውስጥ እውነተኛ ለውጥ ማምጣት፣ እንዲሁም መሪዎች እና አርአያ መሆን ይችላሉ።

If women are given the chance (of training and education), they can build real change in our community, be leaders and role models.

KALAQA

መፍጠር

CREATING

Anigate aana leelitanno nigga kaajado looso ikkasi leelishanno kayinni, afi'neemmo woxi shiimaho. Buna loonisse laasha ayiranno loosoti ikkirono lowo woxe afi'nemmo. Ninikke lowo anigaaati kayinni geedhitinohana dafuritinoha labbanno. Danicha laalichu guma afi'noomoro folishirate inijaanokke gede mannaho woxe baanitte loosisi'nemonikka. Konne kaajado looso lonisse afi'neemo womaashi fule ba'anokki gede lowo qoropho assi'nanni suuqira hasissanno. Togoo looso roore loonisumoro, woxe suuqira danidineemo.

እጆቻችን ላይ ጎልተው የሚወጡት ደም ስሮች የምንከፍለውን ከፍተኛ የጉልበት መስዋዕትነት ያሳያሉ፤ ነገር ግን ከዚህ ሁሉ ድካም የምናገኘው ገቢ በጣም አነስተኛ ነው፡፡ የቡና እርሻ ስራ እጅግ በጣም አድካሚ ነው፤ ነገር ግን በጥራትና በብዛት አምርተን የተሻለ ገንዘብ ማግኘት እንችላለን፡፡ አብረን የምንሠራ ብዙ ሰዎች ብንሆንም፣ ከዓመታት ድካም የተነሳ ጉልበታችን አልቋል፣ ሰውነታችንም አርጅቷል፡፡ ጥሩ ምርት ምናገኝ ቢሆን ኖሮ እኛም ማረፍ እንዲያስችለን ሰው ቀጥረን እናሰራ ነበር፡፡ ጠንክረን በምንሠራበት ጊዜ ብዙ ገንዘብ የምናገኝ ቢሆንም፣ ገንዘባችንን እንዳናጣ መጠንቀቅን እና የበለጠ መቆጠብን የመሰሉ ሌሎች ጠቃሚ ውጤቶችንም እናገኛለን፡፡ የበለጠ ጠንክረን በመሥራት፣ ገንዘብ መቆጠብ እንችላለን፡፡

The veins on the hands show hard work, but the money we show is small. Coffee production is hard work, but we can get more money. We are many hands, but they look old and tired. If we were to have good production, we would hire someone to be able to rest.

With hard work, we get more money, but also other results, such as being more careful not to lose money, and do more savings. By working harder, we can save money.

Gaamote kayinisoonni misile በቡድን የተነሳ ፎቶ። Photo taken in group

Wolu meenitira hiisine kalaqamu madaabare (composite) qixeesinaniro rosisa hasireema.

ሌሎች ሴቶችን ኮምፖስት አዘገጃጀት ማስተማር እፈልጋለሁ።

I want to teach other women how to do composting.

Alemitu Seteno Bimbabo

Martha Kambe Heneko

Xa anera muuze nooe, ise hire eo umi'yaranna mini'yara saamuna, sagale coomishanore hidheema.

አሁን የሙዝ እርሻ ባለቤት ሆኛለሁ፣ የሚገኘውን ገቢ ለራሴ እና ለቤተሰቤ ፍላጎት (እንደ ሳሙና፣ የምግብ ግብዓቶች ለመግዛት) እጠቀማለሁ።

I own bananas now, I use the income for myself and for the household (soap, cooking ingredients, etc.).

Wolu meenitira hiisine garunni buna xiniqinanni gara rosisa hasireema.

ሴቶች እንዴት የቡና ምርት በአግባቡ መሰብሰብ እንደሚችሉ ማስተማር እፈልጋለሁ፡፡

I want to teach women how to properly harvest their trees.

Adanech Harika Banata

Maereg Assefa Shindi

Anera lukkuwu nooe, quupe hireema hattono birra hasirumma gede mini giddi fushaatira, galitte'yana woxe uue diyaanno. Tini footo kulitanohu biifino gateeti qooxesi'yara, togo biifinno saada baala gate leelitanno.

ዶሮዎች አሉኝ፣ እንቁላሎቻቸውንም በመሸጥ የማገኘውን ገንዘብ ለቤቴ ወጪዎች እንደፈለኩ ማዋል እችላለሁ፡፡ ባለቤቴም በየቀኑ ገንዘብ እንድሰጠው አይጠይቀኝም፡፡ እንዲሁም ይህ ፎቶ በአካባቢዬ ያለን የተለመደ የእርሻ ቦታ ይወክላል፣ ምክንያቱም እነዚህ ውብ/ባለቀለም እንስሳት በእያንዳንዱ እርሻ ላይ ይገኛሉ፡፡

I have chickens and sell the eggs and can use the money as I wish for my household expenses and my husband doesn't say he needs to give me money every day. Also, this photo represents a typical farm in my area, as these colorful animals are on every farm.

Ayelech Germamo Gata

Wolootu menitira mukkinonni buni guma leelishate biifino bunicho foto kayisooma.

የቡና ዛፍ ጉንደላ ውጤት ለሌሎች ሴቶች ለማሳየት የሚያምር የቡና ዛፍ ፎቶ አንስቻለሁ።

I took a photo of a beautiful coffee tree to show other women the results of stumping.

Adaneh Alanbo Dikalo

Buna mukka, kalaqamu madaabara qixeesiranna,
ciiro malla labbino hayyo loosire horonisireema.
Womaasha amaxxate danidoono woyeesiroma hattono
qinawinno garinni daddalu suuqe wirro fa'nooma.

እንደ ጉንደላ፣ ኮምፖስት ማዘጋጀት እና ቅጥያ መረጣ ያሉ ልምምዶችን
እተገበራለሁ። የገንዘብ አያያዝ ክህሎቴንም አሻሽያለሁ፤ እንዲሁም ሱቄን
በድጋሚ በተሳካ ሁኔታ ከፍቻለሁ።

I apply techniques like stumping, composting,
and sucker selection. I also improved my financial
management skills and successfully reopened my shop.

Buna garunni hiisine xiniqinanni gara
wolu meenitira rosiisa hasirema.

ሴቶች እንዴት የቡና ምርት በአግባቡ መሰብሰብ
እንደሚችሉ ማስተማር እፈልጋለሁ።

I want to teach women how to properly
harvest their trees.

Abinet Genale Gamo

Birtukan Alemu Desalegn

Anera saa nooena aganu kiiro ado qooxeesaho daddalunihu bunu mini noona hakkira shiqisheema. Isilanicho ikkitino ado hakkira shiqisheema. Adhooma qajeelishi anera kaajille uyinoe inisawa shiqate.

ላም አለኝ፣ በአቅራቢያ ካለ ካፌቴሪያ ጋር በየወሩ ወተት ለማቅረብ ውል አለኝ። የወተቴን ጥራት ለካፌቴሪያው አስተዋውቄያለሁ፡፡ ስልጠናው እነሱን ለመቅረብ በራስ መተማመን ሰጥቶኛል።

I have a cow and a monthly contract with a nearby cafeteria to supply milk. I marketed my quality milk to them. The training gave me the confidence to approach them.

Technoserve aguritte fulitturo, diwo diwanna kalaqamu madaabara loosira hanafeemalla. compositete harishsha worranni wote 10 cm bunu damatte noowinni fafa noosi. Bunaho duhe masse wora hanafeemma.

ቴክኖሰርቭ ሲወጣ፣ ጉዝጓዝ እና ኮምፖስት ማድረጌን እቀጥላለሁ።። ኮምፖስቱ ከቡና ዛፍ ግንድ ነ0 ሴ.ሜ ርቀት ላይ መሆን አለበት።። ዛፎቼን መንከባከቤን እቀጥላለሁ።።

When TechnoServe leaves, I will continue mulching and composting. The compost must be 10 cm away from coffee tree roots. I will continue caring for my trees.

Almaz Bensa Bekira

Elfinesh Marka Yako

Ciiro mallinanni gara wolu meenitira rosiisa hasireema.

ሌሎች ሴቶች የቅጥያ መረጣን ማስተማር እፈልጋለሁ።።

I want to teach other women sucker selection.

Zenebech Muriso Shoe

Daaye uduune hirranni mini nooe. ዳዬ ላይ ጨርቃ ጨርቅ ሱቅ አለኝ። *I have a textile shop in Daye.*

Birkinesh Simon Debesa

Alibbanni bunana shaye qixeese hireema. 150,000 birra suuqire hakkone woxe babbaxino uduune hirranni suuqera qole sooromma.

ቡናና ሻይ አዘጋጅቼ በመንደሬ እሸጥ ነበር። 150,000 ብር ቆጥቤ፣ ያን ገንዘብ የተለያዩ እቃዎች ወደ ሚሸጥበት ሱቅ ቀየርኩት።

I used to make coffee and tea and sell them in my village. I saved 150,000 birrs and turned that into a shop where I sell various items.

Almaz Bensa Bekira

Dikkote fushshe waasa hireema daafo mite hajora birra dixa'meema. TechnoServe daggara aliba xa'meemana xa kayinni lowore hire horosireema.

ገበያ ላይ ቆጮ እሸጣለሁ፣ ስለዚህ ለአስፈላጊ ነገሮች ገንዘብ መጠየቅ አያስፈልገኝም። ከቴክኖሰርቭ በፊት ይሄን አደርግ ነበር፣ አሁን ግን በስፋት እሸጣለሁ።

I sell kocho at the market, so I don't have to ask for money for essentials. I did this before TechnoServe, but now I sell more.

Ceate yee geerecho hidhate mudhuma. Sai diro mitte nooe, tayixe lame nooe, gocca yoritanno wote qooxeesaho noo gocca horonisireema.

በጎችን ለማራባት ወሰንኩ። ባለፈው ዓመት አንድ ነበርኝ፣ አሁን ግን የጎረቤቶቼን ወንድ በግ ለዘር/ለማዳቀል ስለተጠቀምኩ ሁለት ሆኖልኛል።

I decided to get sheep for reproduction. Last year I had one, now I have two, as I use neighbors' sheep for breeding.

Bizunesh Dukamo Doricha

Hagernesh Assefa Amajo

Wolootu meenitira hiisine garunni diwo worranni gara rosiisa hasireema.

ሌሎች ሴቶችን በአግባቡ እንዴት ጉዝጓዝ ማድረግ እንደሚችሉ ማስተማር እፈልጋለሁ።

I want to teach other women how to do proper mulching.

Alibbaanni, meenittu buna mukkate looso diloosanno. Xa kayiinni anifoomo, Technoservetewiinni murranni siwiilanna uduunicho adhinummo gedenisaanni, mukka danidooma.

በፊት ሴቶች በጎንደላ ስራ ላይ አይሳተፉም ነበር። አሁን ግን አውቀናል፣ እናም ከቴክኖሰርቭ መሣሪያዎችን እና ቁሳቁሶችን ከተቀበልኩ በኋላ እኔ ራሴ ጉንደላ መስራት እችላለሁ።

Before, women were not involved in stumping. Now we know how to, and after receiving the tools and materials from TechnoServe, I can do it.

Ayelech Kura Ganga

Saadate obba gamibba asse composite lossireema qoleno hakko obbinni kalaqamu caabicho (biogas) loosire mine horosireema.

ለኮምፖስት እና ለባዮጋዝ የሚሆን የላም ኩበት እሰበስባለሁ፣ ይህም ለቤት ውስጥ ብርሃን ይሰጣል።

I collect cow dung for compost and biogas, which provides light at home.

Abaynesh Betone Sodo

Shito Gamburo Keyo

Shimaada dadalu looso hanafooma. Umo lukkuwunni hanafe, inisa hire, me'e hidhuma, meu ooso hire caamu mine fa'numa, harunisse quchumaho mine loosiruma xa kayinni hakkone mine kiraho ee eo afiranni nooma.

አነስተኛ ኢንቨስትመንቶችን ጀመርኩ። በዶሮዎች ጀመርኩ፣ ጫጩቶቹን ሸጥኩ፣ ፍየል ገዛሁ፣ የፍየሏን ግልገል ሸጥኩ፣ የጫማ መደብር ከፈትኩ፣ እና ለንግድ የሚያገለግል በከተማ ውስጥ ቤት ገንብቼ አከራየሁ።

I started small investments. I began with chickens, sold the chicks, bought a goat, sold its offspring, started a shoe store, and built a house in town that I rent out for business.

Ayelech Kura Ganga

Haqqe bocanni nooma. Technoservete uurinisha leelishinoe garinni kaajado looso loosa danideema, qoleno gashaa'niyara kaajado ikka'yana danideemata leelisha hasirema isino aneha wole looso loosanno.

የማገዶ እንጨት እየፈለጥኩ ነው። ቴክኖሰርቭ ከባድ ስራ መስራት እንደምንችል ስላሳየን፣ ጠንካራ እና አቅም ያላት ሴት መሆኔን ለባለቤቴ ማሳየት እፈልጋለሁ፣ ይህም በሌሎች የቤት ውስጥ ስራዎች እንዲያግዘኝ ነው።

I am chopping firewood. Since TechnoServe showed us that we can do hard work, I want to show my husband that I am strong and capable, so he can also help with other chores.

Tecnoserivete qajeelishi garinni,
bunu guma wixena hira harireema.

በቴክኖሰርቭ ስልጠና መሰረት፣ የቡና ችግኞችን ለማፍላት እና
ለመሸጥ ወሰንኩ።

Based on TechnoServe training, I decided
to breed coffee seedlings and sell them.

Hanna Haymanot Muka

Degnesh Hailu Ataro

Buuronna quuphe hire maate'ya
hasidhanore baalare hidheema.

የቤተሰቤን ፍላጎት ለማሟላት የሚያስችሉኝን ነገሮች
መግዛት እንድችል፣ እንደ ቅቤ እና እንቁላል ያሉ
ምርቶችን ለመሸጥ ወሰንኩ።

I decided to sell products, such as
butter and eggs, so I can buy whatever
my family needs.

Seble Markos Ture

Buna gamibba assinanni yannara bunu sinna qorophote amada hattono buudhinanni qoropha hasiissanoe. Bunu sinna danichu garinni amada hattono qiniqqine ka'nniro base qola hasiissanno. Buna gamibba assinanni yannara buna'ya xiniqqireema.

በቡና መልቀሚያ ወቅት፣ የቡና ቅርንጫፎችን በጥንቃቄ መያዝ እና ሽታ ያላቸውን ቅባቶችን እና ሽቶዎችን ማስወገድ አለብኝ፡፡ የቡና ቅርንጫፎች በቀስታና በጥንቃቄ መያዝ አለባቸው፤ ከለቀማ በኋላም ወደ ነበሩበት መመለስ አለባቸው፡፡በመልቀሚያው ወቅት ቡናዬን እለቅማለሁ።

During the coffee-picking season, I should handle the coffee branches carefully and avoid scented oils and perfumes. The coffee branches should be handled gently and carefully, and after picking, they should be returned to their original position. During the harvesting season, I will pick my coffee.

Saita Adela Adole

Saita Adela Adole

Alibba ishine bayicho baala tunigeemo. Xa kayinni bunu laalicho woyeesate kalaqamu madaabara loosate horonissi'neemo.

ከዚህ በፊት ቆሻሻችንን በየቦታው እንጥል ነበር። አሁን ግን የቡናችንን ምርት ለማሻሻል እንደ ኮምፖስት እንጠቀምበታለን።

Before we were throwing our trash everywhere. Now we use it as compost to improve our coffee.

Worke Feto Wanke

Lexxote eo afirate badalate bullee qooxeesu dikkora hira hanafooma.

እንዲሁም እንደ ተጨማሪ ገቢ ምንጭነት በአካባቢዬ ገበያ የበቆሎ ዱቄት መሸጥ ጀምሬያለሁ።

I also started selling corn flour in my local market as an additional income source.

Buna xiniqinanni yannara, barru tuqa buna gamibba assema.

በቡና ምርት ወቅት በየቀኑ ቡናዬን እሰበስባለሁ።

Every day during harvest season, I harvest my coffee.

Mihret Dede Olamo

Bire, baalinkke duuchu deerri noo
fooqe e'nne di egeninoomo.
Xa kayiinni bayichoho leeline
ikko heeshote haaro bayicho
la'nanni hee'noomo.

ቀደም ሲል አብዛኞቻችን ፎቅ ያላቸው
(ባለብዙ ወለል) ሕንጻዎች ውስጥ
ገብተን እንኳ አናውቅም ነበር። አሁን ግን
በአካልም ሆነ በሕይወታችን ውስጥ አዳዲስ
ቦታዎችንና ዕድሎችን እየቃኘን እንገኛለን።

In the past, many of us had never
even entered buildings
with multiple floors.
Now, we are exploring new spaces,
both physically and in our lives.

HAARO AJUUJJA KALAQA

በአዲስ መልክ መመልከት

REIMAGINING

Danchile Dangiso Gelibo

Amera meu nooe xaano wole me'e hidhe eo'ya lossira hasireema.

በግ አለኝ፣ ገቢዬን ለመጨመር ተጨማሪ በጎች መግዛት እፈልጋለሁ።

I already have sheep and want to buy more to increase my income.

Dimbissanokki agattona badala hireema suuqe fa'nate mixireema.

ለስላሳ መጠጦችንና በቆሎ መሸጥ የምችልበትን ሱቅ ለመክፈት አቅጃለሁ።

I plan to open a shop where I can sell soft drinks and corn.

Elife Eida Belifa

Fina Fisaha

Heesho'ya xa biifinote hattono lowo kaayyo noote.

ህይወቴ አሁን ያሸበረቀ እና በብዙ እድሎች የተሞላ ነው::

My life is now colorful and full of opportunities.

Xa iillomma deerira naaxemma, kayinni lowowa iillate lowo sharro assema. Aye wote lowo lowo deerra iillimma.

አሁን ስለደረስኩበት ደረጃ ኩራት ይሰማኛል፣ ነገር ግን ለበለጠ ነገር ጥረቴን እቀጥላለሁ:: እኔ ሁልጊዜም ከፍ ወዳለ ደረጃ እና ለላቀ ስኬት እጥራለሁ::

I am proud of how far I have come, but I continue striving for more. I will always be reaching higher and for more.

Martha Markos Doa

Meselech Birhanu Kayeso

Xaa anera haaro baatto nooe buna kaasate mixo nooe. Budu suuqu gaamo ragaanni birra'ya suuqirema.

አሁን አዲስ ማሳ አለኝና ቡና ለመትከል አቅጃለሁ። ገንዘቡን በባህላዊ የቁጠባ ቡድን እገዛ እቆጥባለሁ።

I have new land now and plan to plant coffee on it. I save the money with help of traditional saving group.

Abebu Dangamo

Eo'ya bu'a yannate gumu laalicho dadalateninna suuqiratenni halashira hasireema.

የገቢ ምንጮቼን ለማብዛት ወቅታዊ ፍራፍሬዎችን በመሸጥ እና ብዙ በመቆጠብ የተሻለ የገንዘብ አቅም መፍጠር እፈልጋለሁ።

I want to diversify my income by selling seasonal fruits and saving more.

Meselech Siraka Silinete

Technoserve agurite fulituro nafa, mine itatena hirate roore weese kayisireema.

ቴክኖሰርቭ ከወጣ በኋላ፣ ለቤት ውስጥ ፍጆታ እና ለገበያ ተጨማሪ የእንሰት ተክሎችን ማልማት/መተከል እፈልጋለሁ።

After TechnoServe leaves, I want to invest in more false banana trees for consumption and sale.

Birkinesh Simon Debesa

Dadalo'ya halashsha hasireemana Dayena danidaamiro Awassa sinna fa'nna hasireema.

በዳዬ ከተማ እና ምናልባትም በሐዋሳ ከተማ ቅርንጫፎችን በመክፈት ሰራዬን ማስፋፋት እፈልጋለሁ።

I want to expand and open branches in Daye and possibly Awassa.

Shito Gamburo Keyo

Anera barru tuki loosi'ya ciiro ajisha ikkana tenne qole wolu meenitira rosiisa hasireema.

ከዕለት ተዕለት ስራዬ አንዱ ቅጥያ መረጣ ሲሆን ይህንንም ለሌሎች ሴቶች ማስተማር እፈልጋለሁ።

One of my daily activities is sucker selection and I want to teach this to other women as well.

Qajeelishu gedenisaanni, buna laasha hanafooma. Suuqunni, xexxerisa hidhoma, xa eote bu'a noonikke.

ከስልጠናው በኋላ፣ በቡና ምርት ስራ ላይም መሰማራት ጀመርኩ።። ባጠራቀምነው ገንዘብ ሞተርሳይክል ገዛን፣ አሁን ደግሞ ሶስት የገቢ ምንጮች አሉን።።

After training, I also started working in coffee production. With savings, we bought a motorbike, and now we have three income sources.

Elfinesh Marka Yako

Bunu daddali uurinisha nooe iso loosanni daddalo'ya halasha hasireema.

የቡና ንግድ ስራ አለኝ፣ ንግዴንም አስፋፍቼ መቀጠል እፈልጋለሁ።።

I already have a coffee trading business and I want to continue and expand it.

Genet Mengistu Guraccha

Hanna Haymanot Muka

Qajeelisha adhuma gedensaanni, ayyaana hedhanno sase yannara (Gannaho Amajjera, haaru dirira, wocawaarohona, faasikaho, Ellaho) gereewo misiise hirate mixo nooe.

ስልጠናውን ከወሰድኩ በኋላ፤ በሦስት የዓመት በዓላት (በጥር ወር ገና፣ በመስከረም ወር አዲስ ዓመት እና በሚያዚያ ወር ፋሲካ) ላይ ለመሸጥ በበጎች ማድለብ ሥራ ለመሰማራት አቅጃለሁ።።

After receiving the training, I plan to work on sheep fattening to sell during three holiday periods (Christmas in January, New Year in September, and Easter in April).

Mihret Dede Olamo

Gereewo misiisate looso loosanni nooma.

ጎችን በማደለብ ሥራ ላይ ገንዘብ እያወጣሁ ነው።

I am investing in sheep for animal fattening.

Tadelech Butuna Boka

Shiima uduunnu suuqe nooe, hattenne bununni suqirooma horonisire halashate mixo nooe.

ትንሽ የልብስ መሸጫ ሱቅ አለኝ እና ከቡና ገቢ ቁጠባን በመጠቀም ለማስፋት አቅጃለሁ፡፡

I have a small clothing shop and plan to expand it using coffee savings.

Wolootu meenitti umonissanna loosonissa hiisse amaxxanoro leelishate lawishsha ikkine soqqameemmo.

ሌሎቹ ሴቶቹ ራሳቸውንና ሥራቸውን እንዴት መንከባከብ እንዳለባቸው በማሳየት እንደ አርአያ ሆነን እናገለግላለን።

We serve as role models, showing the other women how to take care of themselves and their work.

MITTO IKKA

መተባበር

UNITING

Mittima. *Mannu duuchu geeshinna dani heerisiro nafa xaa geeesha mimitolla kalitanno. Mitte firaashe callicho uuritte di affano, kayinni duucha firaashe gamibba yituro uura daniditanno. Callichokki haqqicho xiibbe dafatta mittimate kayinni xiiwa danidaata. Maatete giddo gashaani'yana ooso'ya ledo mimitto ka'lineemo.*

አንድነት. *ሰዎች የተለያየ ቀለምና ቁመት ቢኖራቸውም እንኳ፣ እርስ በርሳቸው መደጋገፍ ይችላሉ። አንድ ፍራሽ ብቻውን መቆም አይችልም፣ ብዙ ፍራሾች ግን ተደራርበው መቆም ይችላሉ። ብቻህን ሆነህ ዛፍ መግፋት አትችልም፣ በአንድነት ግን ትችላለህ። በቤተሰብ ውስጥ፣ ከባለቤቴና ከልጆቼ ጋር፣ እርስ በርሳችን እንደግፋለን።*

Unity. *Even if people have different colors and sizes, they can still support themselves. One mattress alone cannot stand, but many together will manage to stay standing. Alone, you cannot push a tree, but together you can. In the family we support each other, with husbands and kids.*

Gaamote kayinisoonni misile በቡድን የተነሳ ፎቶ። Photo taken in group

Wolootu meenitira suuqu gaamo ragaanni suuqi'nanni gara rosiisa hasireema.

በቁጠባ ቡድኖች አማካኝነት ሌሎች ሴቶች እንዴት መቆጠብ እንደሚችሉ ማስተማር/ማሰልጠን እፈልጋለሁ።

I want to teach other women how to save through saving groups.

Maereg Assefa Shindi

Mittima. *Mittimate looniseemo, halamme, murinno wixa garuninna yannate agareemo. Mitte mittenita doogo garunni harunisineemo, danicha rosicho seedawa harano gede woyeesineemo, korikaatuno buna Itiyoopiyu giddo calla ikkikinni hakuyi ale haranoha ikkino daafo. Eserati bunu muro qorophote amanideemohu. Konne gutu jajja mitteenni agareemo, korikaatuno afaminoho lowo horo nooho. Mixo noonikke mixxonikewa iilla hasi'neemo. Ninikke bunu gate loosatenni gashaananikke kaa'lineemo, misileno bunu giddo loonisanni hee'noomota leelishanno. Tini jawaanitetenni ledo loonissanni mimmitonikke kaa'lineemo garaati.*

አንድነት. *በአንድነት፣ በትብብር፣ ችግኞቻችንን በአግባቡ እና በሰዓቱ በመጠበቅ እንሰራለን። ምክንያቱም ቡና ከኢትዮጵያ አልፎ ለዓለም ገቢያ የሚቀርብ ምርት በመሆኑ፣ ችግኞቻችንን በጥንቃቄ እንጠብቃለን። ይህንን የጋራ ሀብት ለመጠበቅ አብረን እንሰራለን፣ ምክንያቱም ምርቱ የታወቀና ውድ በመሆኑ ነው። የምንደርስበት ግብ አለን። እንዲሁም የቡና ስራውን በጋራ በመስራት፣ ለባሎቻችን ድጋፍ በማድረግ፣ ሴቶች በቡና ምርት ላይ ያላቸውን ንቁ ተሳትፎ ይህ ፎቶ ያሳያል። በዚህ መንገድ፣ በንቃት በመሳተፍ፣ እርስ በርሳችን እንደጋገፋለን።*

Unity. *We work in unity, with collaboration, protecting our seedlings properly and on time. We follow each step carefully, improving our practices along the way, because coffee is a product that is distributed not only in Ethiopia, but also beyond. This is why we protect our coffee seedlings with care. We work together to protect this shared product, because it is known and valued. We have a goal we want to reach. We also support our husbands in the coffee work, and this photo symbolizes the participation of women in coffee production. This is how we support each other, by being actively involved.*

Gaamote kayinisoonni misile በቡድን የተነሳ ፎቶ። Photo taken in group

Bune Dengiso Kayeso

Gashaanni dinoe kayinni massagate qajeelishiwinni rosooma eggeno horonisiranni nooma. Wolootu meenitira gashaanissa haniqiro nafa hiisine suutunninna ayirinyunni hasaamibanni gara rosiisa hasireema. Konne assate danidoo nooe yee hedeema. Dagomitete gamibooshi heeranno wote meenitto xaade fayyimate agadhinanni gara rosiseema. Labballu ooso'ya ledo hasaawemma, konni gumano la'ooma: gobbara fuleema wote inisara kuleema inisano mine agaritanno.

ባል የለኝም፤ ነገር ግን በመሪነት ስልጠናው ላይ የተማርኩትን በተግባር እያዋልኩት ነው፡፡ ሌሎች ሴቶች ባሎቻቸው በሚቆጡበት ጊዜ እንኳ ሳይቀር በእርጋታና በትህትና እንዴት በተሻለ ሁኔታ መግባባት እንዳለባቸው ማስተማር እፈልጋለሁ፡፡ ይህንን ለማድረግ ብቁ ነኝ ብዬ አስባለሁ፡፡ ማኅበራዊ ስብሰባዎች በሚኖሩበት ጊዜ ከሌሎች ሴቶች ጋር እገናኛለሁ፤ ስለ ንጽህና አጠባበቅም አስተምራቸዋለሁ፡፡ ከወንድ ልጆቼ ጋር እግባባለሁ፣ የዚህንም ተፅዕኖ (ውጤት) እያየሁት ነው፡- እኔ ወደ ውጭ ስወጣ አሳውቃቸዋለሁ፣ እነሱም ቤቱን ይጠብቃሉ።

I don't have a husband but I have been applying what I learned during the leadership training. I would like to teach other women how to communicate better with their husbands by answering calmly and politely to them, even when they get angry. I think I have the abilities to do this. When there are social gatherings, I meet with other women; I teach them hygiene. I communicate with my sons, and I see the impact of it: I inform them when I am out and they look after the house.

Genet Mengistu Guraccha

Buna mooshinanni daalassa hiisine horonisi'naniro kule eggeno beehe lawishsha ikkate mixiroma. Alibbanni buna uulla hage mooshema, xa buna'ya arrishotewininna xeenunni gatisate gati'ya giddo mooshinanni daalasa loosirooma. Wolootaho bununita shammete bikka hiisine agarranni gara rosiisa hasireema.

የቡና ማድረቂያ አልጋዎችን አጠቃቀም በተመለከተ እውቀትን በማካፈል የለውጥ መሪ (አርአያ) ለመሆን ወስኛለሁ፡፡ ቀደም ሲል ቡናን የማድረቀው መሬት ላይ ነበር፤ አሁን ግን ቡናን ከፀሀይ እና ከዝናብ ለመከላከል በማሳዬ ላይ ማድረቂያ አልጋዎችን አዘጋጅቻለሁ፡፡ ሌሎችም ትክክለኛውን የቡና እርጥበት መጠን እንዴት መጠበቅ እንደሚችሉ ማስተማር እፈልጋለሁ፡፡

I made the decision to become a leader in sharing knowledge on the use of coffee drying beds. Before, I used the floor to dry coffee; now I have made drying beds on my farm to protect coffee from sun and rain. I want to teach others how to maintain the correct moisture.

Alibba ishine bayicho baala tunigeemo. Xa kayinni bunu laalicho woyeesate kalaqamu madaabara loosate horonissi'neemo.

ከዚህ በፊት ቆሻሻችንን በየቦታው እንጥል ነበር። አሁን ግን የቡናችንን ምርት ለማሻሻል እንደ ኮምፖስት እንጠቀምበታለን።

After discussing with my family we decided to start selling coffee to the wet mill. I separate some of my own coffee for our own consumption and the rest I sell. I also collect coffee from other farmers and all together we sell this to the wet mills.

Amarech Koma Worebato

Mekides Berasa Waora

Buna mukka wolootu meenitira rosisooma.

የቡና ጉንደላን ለሌሎች ሴቶች አስተምራለሁ፡፡

I teach stumping to other women.

Netsanet Alemayehu Gota

Gashaani'ya bunu amadooshi aana amaala hanafumma. Xa kayinni woyyimate daafira hasaamibemmo. Qoleno mini giddi ishine olle huna agurre kalaqamu madaabari gede horosi'neemo.

የወሰንኩት አንድ ውሳኔ ባለቤቴን በቡና አያያዝ ልምምዶች ላይ ማማከር ነበር። አሁን ስለ ለውጦች አብረን እንወያያለን። በተጨማሪም የቤት ውስጥ ቆሻሻን ከመጣል ይልቅ ለኮምፖስት መጠቀም ጀምሬያለሁ።

A decision I took is to advise my husband on coffee practices. Now we discuss improvements together. I also started using household waste for composting instead of throwing it away.

Technoservetewinni rosummma wote, meenitto gamibba assate wo'nalooma. Gamu meenitti gaamote hasaawa dibaxanno. Meenittu qajeelishu basera daa giwanno wote ani inisawa mare qajeelisha adhanno gede assema. Giwanno wote aneta umi'ya rosichcho kule kuni hiise danidoote sooro abinoero kuleemanissa.

ከቴክኖሰርቭ የምማራቸውን ነገሮች ሌሎች ሴቶችን ለማነሳሳት እሞክራለሁ። አንዳንዶቹ በቡድን ውይይት ላይ ለመሳተፍ ፍላጎት የላቸውም። መሳተፍ ካልፈለጉ፣ ስልጠናዎቹን እንዲከታተሉ ለማሳመን ለብቻቸው አናግራቸዋለሁ። እምቢ ቢሉኝ እንኳን፣ የግል ተሞክሮዬን እና እነዚህን ክህሎቶች መማር እንዴት እንድለወጥ እንደረዳኝ አጋራቸዋለሁ።

When I learn things from TechnoServe, I try to mobilize other women. Some are not interested in joining group conversations. When they don't want to join, I go to them individually to convince them to attend the trainings. Even if they refuse, I talk to them about my personal experience and share how learning these skills has helped me progress.

Tewabech Setu Senega

Hagernesh Assefa Amajo

Barru soodo, sasu manira waasa qishema, kuni mitte saate adhanno. Konne barru tuqa looseema. Labballu budunni kainohunni waasa diqishanno. Ani tissameema wote mayi beetto qachchunni woyi fiixa ikkitinoti dagge qishanno. Godowinni heerema wote gashaani'ya kaa'lanoe tenne hanafinohu Technoservete uurinishawini qajelisha adhi kawati.

በየቀኑ ጠዋት ለሦስት ሰዎች የሚሆን ቆጮ አዘጋጃለሁ፣ ይህም ወደ አንድ ሰዓት ያህል ይፈጃል። ይህንን በየቀኑ አደርጋለሁ። ወንዶች በባህል የተከለከለ በመሆኑ ቆጮ ማዘጋጀት አይፈቀድላቸውም። ከታመምኩ፣ ጎረቤት ወይም ዘመድ የሆነች ሴት ታዘጋጅልኛለች። እርጉዝ በነበርኩበት ጊዜ ባሌ ረድቶኝ ነበር፣ ነገር ግን እርዳታ የጀመረው ቴክኖሰርቭ ስልጠና ላይ ከተሳተፍን በኋላ ነው።

Every morning, I prepare kocho for three people, which takes around one hour. I do this every day. Men are not allowed to prepare a kocho due to cultural taboo. If I am sick, a female neighbor or relative prepares it. When I was pregnant, my husband helped me, but he only started doing so after we participated in TechnoServe training.

Woyino looso loosate gutu ajuuja noonike. Laalichu danicha ikkano gede ama'ne xiniqinee'mo udunicho (balide) adhine guma xiniqirate qixxaabe he'noomo. Buna ganibba assi'neemo wote gobba maninni woxe baanitte xiniqisisiranitenni roore gaamote mimito ka'latenni gamibba assineemo. Labballu jaallanissa ninkeno meenittu meenittu jallanikke woshine mimitto kaa'latenni gamibba assi'nemo. Mitto assitawoketi mittimakeetina hala'me loosanikeeti. Bunichote hunida noota buna gamibba assinanni uduunicho calla la'niro lowo laalichi heeranota leelishano. Tini laalichu guma calla leelishanota calla ikitukkinni lowo sharrona halamme badheeni noota leelishano.

የጋራ ህልም አለን፣ ሁላችንም ለተሻለ ነገር እየሰራን ነው። አዝመራው (ምርቱ) ጥሩ እንደሚሆን በጣም ስለምንተማመን፣ ዛፎቹ የሚሰጡንን ለመሰብሰብ ዝግጁ በመሆን ባልዲ እንኳን ይዘን እንሄዳለን። ምርቱን የምንሰበስብበት ጊዜ ሲደርስ፣ ከውጭ ሰራተኛ አንቀጥርም። ይልቁኑ፣ እኛው በአንድነት እንሰበሰባለን። ወንዶቹ ጓደኞቻቸውን ይጠራሉ፣ እኛ ሴቶችም የራሳችንን ጓደኞች እንጠራለን። ጎን ለጎን እየሰራን እንረዳዳለን። የጋራ መለያችን አንድነትና የቡድን ስራ ነው። ዛፉን እና ከሥሩ የተቀመጠውን ባልዲ በማየት፣ ብዙ/የተትረፈረፈ ምርት እንደሚሰበሰብ አስቀድመህ መናገር ትችላለህ። ይህ ምርቱን ብቻ ሳይሆን፣ ከጀርባው ያለውን ጥረትና ትብብር ያሳያል።

We carry a shared dream, we're all working toward something better. We're so confident the harvest will be good that we even bring a bucket, ready to collect what the trees will give. When it's time to harvest, we don't rely on outside labor. Instead, we come together. The men call their friends, and we, as women, call ours. We help each other, working side by side. What we have in common is unity and teamwork. Looking at the tree, with the bucket placed underneath, you can already tell it will be a fruitful harvest. It reflects not just the production, but the effort and collaboration behind it.

Gaamote kayinisoonni misile በቡድን የተነሳ ፎቶ። Photo taken in group

Bunu Baxxille

Mitto assanonikeri heerio bunaho noonikke baxxileetinna buna dagoomitete loosi gede la'ankeeti, Buna calluwu di anigeemo, ayee wote jaallanikke woshshine mitteenni anigeemo. Ayee wote gaamote offoline buna anigeemo, hedubba kayinisse hasaamibeemo. Alibbanni daafureemo wote buna ganifeemo, xaano buna ganiffe jaallanikke woshineemo. Bunu ninkera dagoomitete wolaphona, jaallanike ledo mitteenni sayinseemo yanna aanonikeho. Bunu jaallanikke xaande qajeelishaho fullemo assanno korikatati. Hattenne yannanni daa'anteemo. Kaajado gatu looso loonisse ka'numoro, bununni hagiidhineemo. Dikkote barra mitore hirate woyi hidhate danigumoro, jaalanikke woyi fiixanikke xaanideemo harunisine offoline buna aniggemmo woyi misa initeemo. Tini loosu gedenisaanni umikera yanna uyineemo garati. Bunu gate loosa banixeemo korikaatuno bunu eo aanonikke qoleno heesho massanigeemoho. Alibbanni, gamu manni bunu gate loosate dibanixeemo korikaatuno guma la'ne di egeninoomo. Alibbanni buna banixeemo xa kayinni roore banixeemo korikaatuno lowo laalicho uyinonikke. Xa uminkke aana, oosonikkena galite'ya aana soorro la'noomo. Kalaqamu madaabara loosate gobbanni wole hayyo ronisoomo. Buna cinicine loonisanni gara ronisoomo xaa roore ququxameemo.

የቡና ፍቅር

የሚያመሳስለን ነገር ቢኖር የቡና ፍቅራችን እና ቡናን እንደ ማህበራዊ ተግባር ማከናወናችን ነው፤ ቡናን ብቻችንን ጠጥተን አናውቅም፤ ሁልጊዜም አብረን እንድንጠጣ ጓደኞቻችንን እንጠራለን፡፡ ብዙውን ጊዜ በቡድን ሆነን እንቀመጣለን፣ ቡናም እንጠጣለን፤ የተለያዩ ጉዳዮችንም እናነሳለን። ከዚህ በፊት ስንደክም ቡና እናፈላ ነበር፣ አሁን ግን ቡና አፍልተን ጓደኞቻችንንም እንጠራለን፡፡ ቡና ማህበራዊ ነፃነታችንን የሚሰጠን፣ ከጓደኞቼ ጋር የምሆንበት ጊዜ ነው፡፡ አሁን ተገናኝተን እንድንወያይ እና ለስልጠና እንድንወጣ ምክንያት የሆነን ቡና ነው፡፡ መረጋጋት አለ፤ ምንም ጥድፊያ የለም፡፡ ጊዜያችንን በደስታ እናሳልፋለን፡፡ በእርሻ ቦታው ላይ ጠንክረን ከሠራን በኋላ ቡና እንጠጣለን፡፡ በገበያ ቀን ዕቃዎችን ለመሸጥ ወይም ለመግዛት ስንመጣ፣ ከጓደኞቻችን ወይም ከዘመዶቻችን ጋር እንገናኛለን እና ቁጭ ብለን ቡና እንጠጣለን ወይም ምሳ እንበላለን፡፡ ከስራ በኋላ ትንሽ ዘና የሚያደርግ ነው፡፡ በተጨማሪም ቡና መሥራት እንወዳለን ምክንያቱም ገቢና መተዳደሪያችን ስለሆነ፡፡ ቀደም ሲል፤ አንዳንዶቻችን ውጤቱን ስላላየን ለመሥራት ፍላጎት አልነበረንም፡፡ በፊትም ቡና እንወድ ነበር፣ አሁን ግን የበለጠ ምርታማ ስላደረገን ይበልጥ እንወደዋለን፡፡ አሁን በራሳችን፣ በልጆቻችን እና በባሎቻችን ላይ ለውጦችን እያየን ነው፡፡ የኮምፒስት አዘገጃጀት ዘዴዎችን ከመማር ባለፈ ተጨማሪ እውቀቶችን አግኝተናል፡፡ የቡና ዛፎችን እንክብካቤ በትዕግስት ማድረግን ተምረናል፤ አሁን ደግሞ ይበልጥ ጓጉተናል፡፡

Buna Love

What we have in common is our love for coffee and having coffee as a social activity; we never drink coffee alone; we always call our friends to drink it together. Usually we sit in a group and drink coffee; we raise issues. Before, we would make coffee when we were tired, but now we also make coffee and call our friends. Coffee is something that brings us social freedom, a moment to be with my friends. Coffee is the reason now that we meet people and go out for training. There is calmness and no rush. We enjoy our moment. After working hard on the farm, we enjoy a coffee. When we come on market day to sell or buy things, we meet friends or relatives afterward and sit and drink coffee or eat lunch. It's a bit of relaxation after working.

We also like working with coffee because it gives us income and a livelihood. Previously, some of us were not excited to work because we did not see the result. We liked coffee before, but now we like it more because it gives us more production. We now see changes in ourselves, our kids and our husband. We learned the techniques beyond composting. We have learned to be patient with the coffee trees and we are more excited.

Gaamote kayinisoonni misile በቡድን የተነሳ ፎቶ። Photo taken in group

Rewundu Technoservera loosire galino manni qajelishaanicho ikkinoha Nuradin Itiyophihunihu giddo buna loosire galinno manich Abote yinanihu ledo.

የቴክኖሰርቭ የእርሶ አደር አሰልጣኝ ረውዳ ኑራዲን ከቡና አምራች እርሶ አደር እሸቱ አቦቴ ጋር በኢትዮጵያ።

TechnoServe farmer trainer Rewuda Nuradin with coffee farmer Eshetu Abote in Ethiopia.

TECHNOSERVETE DAFIRA

Balunikku manni woyyaabino heesho kalaqirate kaayyo afira noosi yine amaneemo.

1968tete safanitinoti Technoservete uurinsha mannu umisi loosi xuka horonisire sufanitino sooro kalaqire buximate fulanno gede irikkisanno umise horora uuritinokki uurinishaati. Kaliqete deerinni 20 ikkitanno gobbuba daga ledo loosate eo lossannoha sufaminoha bunu gate, daddalonna, eo kalaqate woyaawino ga'a kalaniqeenomo. Ajujjanikke shiima eo afidhano daga giddo noo manni baalu jireenyu kaayyo afiranota sufanitino kaliqqe la'ate.

Itiyophiyaho Technosevete uurinisha hetisamanichonna haniqafaanicho latishshu dikko amanyoote lossate looso loosano. Ninkke shiqo (hayyo) hanijju latishshi miinjja baalunikku mannira miinjju xuka kalaqate yinanni mixo aana kalaqanitinote.

Meenittu woliqishshinni dilalote sooro danidaano latishsha (CREW) yinanni projecte baadiyete heesho woyeesitanno, loosire gallinno manni diilalote soorro hulullo rossanno gede qixxesitanno, hattono bunu gati giddo meenittu massagooshe irikissanno.
Tini projecte kanaadu kaliqete hajubba (Global Affairs Canada) yinaninna Nespresso yinanni uurinisha ledo halamate wodiidi Itiyophira daga giddo heeranno buna loosidhanno 79000 meenittona labballo horaamessa assanno. 2028 maarote diri geesha 2000 ikkanno meenitti bunu programme giddo massagate qajelishsha beeqanno.

ስለ ቴክኖሰርቭ

እያንዳንዱ ሰው የተሻለ ሕይወት የመገንባት ዕድል ሊኖረው ይገባል ብለን እናምናለን።

እ.ኤ.አ. በ1968 የተመሰረተው ቴክኖሰርቭ፣ የግል ዘርፉን አቅም በመጠቀም ሰዎች ከድህነት በዘላቂነት እንዲወጡ የሚያግዝ ግንባር ቀደም ለትርፍ ያልቆመ ድርጅት ነው። ገቢን በሚያሳድጉ ታዳሽ የቡና ልማት እርሻዎች፣ ንግዶች እና ገበያዎች አማካኝነት የተሻለ ወደፊት መገንባት እንዲችሉ በዓለም ዙሪያ በሚገኙ ወደ 20 በሚጠጉ አገሮች ውስጥ ከሚኖሩ ሰዎች ጋር አብረን እንሠራለን። ራዕያችን ዝቅተኛ ገቢ ባላቸው ማህበረሰብ ውስጥ የሚገኙ ሁሉም ሰዎች የመበልጸግ ዕድል የሚያገኙበት ዘላቂ ዓለም መፍጠር ነው።

በኢትዮጵያ ቴክኖሰርቭ ተወዳዳሪ እና ሁሉን አቀፍ የግብርና ገበያ ሥርዓትን ለማዘጋጀት ይሠራል። አካሄዳችን በአረንጓዴ ኢኮኖሚ ላይ የተመሰረተ እንዲሁም ለሁሉም ሰው ኢኮኖሚያዊ አቅምን ለመፍጠር ባለን ቁርጠኝነት ላይ የተገነባ ነው።

የሴቶችን አቅም በማሳደግ የአየር ንብረት መቋቋም አቅምን መገንባት (CREW) የተባለው ፕሮጀክት የገጠር ነዋሪዎችን ኑሮ ያሻሽላል፣ አርሶ አደሮች የአየር ንብረት ለውጥ አደጋዎችን እንዲቋቋሙ ያዘጋጃል፣ እንዲሁም በቡና እርሻ ላይ የሴቶችን አመራር ይደግፋል። ከካናዳ ዓለም አቀፍ ጉዳዮች ሚኒስቴር እና ከነሥፕሬሶ ጋር በመተባበር የሚከናወነው ይህ ፕሮጀክት በደቡብ ኢትዮጵያ በሚገኙ የቡና አብቃይ ማህበረሰብ ውስጥ የሚኖሩ 79,000 ሴቶችንና ወንዶችን ተጠቃሚ ያደርጋል። በ2020 ዓ.ም.፣ ወደ 2,000 የሚጠጉ ሴቶች በቡና ውስጥ የሴቶች አመራር ፕሮግራም ውስጥም ይሳተፋሉ።

ABOUT TECHNOSERVE

We believe that everyone deserves the opportunity to build a better life.

Founded in 1968, TechnoServe is a leading nonprofit that helps people lift themselves out of poverty for good by harnessing the power of the private sector. We work with people in around 20 countries to build a better future through regenerative farms, businesses, and markets that increase incomes. Our vision is a sustainable world where all people in low-income communities have the opportunity to prosper.

In Ethiopia, TechnoServe works to develop competitive, inclusive agricultural market systems. Our approach is grounded in the green economy and a commitment to economic empowerment for all.

The Climate Resilience through Empowering Women (CREW) project boosts rural livelihoods, prepares farmers to navigate climate risks, and supports women's leadership in coffee farming. In partnership with Global Affairs Canada and Nespresso, the project will benefit 79,000 women and men in coffee-growing communities in southern Ethiopia. By 2028, nearly 2,000 women will also participate in the Women's Leadership in Coffee program.

GALATA

Kuni maxaafi umo assinenna baalunni balaxisiinisse kaameranssa umissa heesho widira qole kaliqqe la'anno gede assirira Itiyophiwu giddo buna loosire galinno meenitira uyinooniho. Mitto mittonikka wodaninni galaniteemo.

Qoleno qajelishu barena maxaafu borrote fullanno gede irikkisu dagate uurinisha, qooxeesu massagaanonna hattono uurinisha galata banixeemo. Kuri giddo sidaamu qoqqowi meenittu biiro, weddellunna dagoomitete hajubba, sidaamu qoqqowi womaashshu biiro, galichimi sidaami zone gashoote, galichim sidaamu zone meenittu, weddellunna dagoomitete hajubba borro mine hattono banisi woradi meenittu, weddellu hattono dagoomite hajubba borro minino afanitanno.

Bunu Baxxille xinixxallo qinaabinohu kanaadu kaliqete hajubba (Global Affairs Canada) assitino woxu kaa'loninna Nespresso projecte assitinno woxu kaa'loniti.

Gumuloteno, umikki qajelishu barenni kayisse konni maxaafi gumulo qooli geesha tenne projeckitera baluunikku deerinni kaajilunni, danuchu amadoshinni hattono oggimate irikonni kaa'litu Technoservete urinisha losaasine wodaninni galaniteemo.

Canada TechnoServe NESPRESSO

ምስጋና እና እውቅና

ይህ ዕትም ከሁሉ አስቀድሞ፣ ካሜራቸውን ወደ ራሳቸው ሕይወት በማዞር ዓለም እንዲመለከት ለጋበዙት ኢትዮጵያውያን ሴት የቡና አምራቾች የሚገባ ነው፡፡ ለእያንዳንዳቸው ጥልቅ ምስጋናችንን እናቀርባለን፡፡

በተጨማሪም እነዚህን አውደ ጥናቶች እና ይህንን ዕትም እውን እንዲሆኑ ድጋፍ ላደረጉልን የማህበረሰብ ድርጅቶች፣ የአካባቢ አመራሮች እና ተቋማት ምስጋናችንን ማቅረብ እንወዳለን፤ እነዚህም፡- የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የሴቶች፣ ወጣቶችና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ፤ የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የፋይናንስ ቢሮ፤ የምሥራቅ ሲዳማ ዞን አስተዳደር፤ የምሥራቅ ሲዳማ ዞን የሴቶች፣ ወጣቶችና ማህበራዊ ጉዳይ መምሪያ፤ እንዲሁም የበንሳ ወረዳ የሴቶች፣ ወጣቶችና ማህበራዊ ጉዳይ ጽሕፈት ቤትን ያጠቃልላል፡፡

የቡና ፍቅር እውን ሊሆን የቻለው በካናዳ ዓለም አቀፍ ጉዳዮች ሚኒስቴር ከፍተኛ የገንዘብ ኢንቨስትመንት ድጋፍ እና በነሥፕሬሶ ለፕሮጀክቱ በተደረገው እገዛ አማካኝነት ነው፡፡

በመጨረሻም፣ ከመጀመሪያው አውደ ጥናት ጀምሮ እስከዚህ መጽሐፍ የመጨረሻ ገጽ ድረስ የእያንዳንዱን የፕሮጀክት ምዕራፍ በቁርጠኝነት፣ በጥንቃቄ እና በከፍተኛ ሙያዊ ብቃት ላቀኑት በኢትዮጵያ ለሚገኙ የቴክኖሰርቭ ሠራተኞች እና አጋሮች ምስጋናችንን እናቀርባለን፡፡

Canada TechnoServe NESPRESSO

ACKNOWLEDGEMENTS

This publication belongs, first and foremost, to the Ethiopian women of coffee who turned their cameras toward their own lives and invited the world to look. We are deeply grateful to each of them.

We also wish to thank the community organizations, local leaders, and institutions whose support made these workshops and this publication possible, including the Sidama National Regional State Women's, Youth and Social Affairs Bureau; Sidama National Regional State Finance Bureau; Eastern Sidama Zone Administration; Eastern Sidama Zone Women's, Youth and Social Affairs Office; and Bensa Woreda Women's, Youth and Social Affairs Office.

"Buna Love" was made possible through the generous investment of Global Affairs Canada and support to the project from Nespresso.

Finally, we thank the TechnoServe staff and partners in Ethiopia whose dedication, care, and professionalism shaped every stage of this project from the first workshop to the final page of this book.

Canada TechnoServe NESPRESSO

TechnoServe
Business Solutions to Poverty™